

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМКИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Події 2013-2014 рр. суттєво дестабілізували економічну систему України, призвели до її глибоких структурних деформацій.

Збройний конфлікт на Сході України, політична й економічна нестабільність викликали відплив прямих іноземних інвестицій через відсутність гарантій безпеки для інвестора та високий ступінь ризику. В сучасних умовах Україна не спроможна забезпечити соціально-економічний розвиток за рахунок власних фінансових ресурсів і потребує притоку іноземного капіталу. Тому формування сприятливого інвестиційного клімату є одним із стратегічних завдань, від реалізації якого залежить можливість стабілізації національної економіки та її подальша соціально-економічна динаміка, а проблема підвищення інвестиційної привабливості економіки України є надзвичайно актуальною.

Україна має значний інвестиційний потенціал, зокрема, має один з найбільш містких ринків в Європі, володіє багатими природними ресурсами; має високий рівень науково-дослідних розробок у багатьох галузях науки і техніки та значний науково-технічний потенціал, володіє значним сільськогосподарським потенціалом (вигідне географічне розташування, сприятливий клімат, родючі ґрунти), має добре розвинену інфраструктуру.

Однак, попри ці суттєві переваги, інвестиційна привабливість України сьогодні залишається низькою, оскільки інвестиційний клімат в країні характеризується високим ступенем ризиків.

За результатами досліджень Європейської бізнес асоціації показник індексу інвестиційної привабливості, за I квартал 2015 року склав 2,51 і так і не перевищив докризовий рівень 2011 року, залишаючись в негативній площині (є нижчим за 3 бали). Згідно з опитуваннями, 89% керівників не бачать жодних передумов для стабілізації фінансового ринку, 80% – незадоволені ефективністю боротьби з корупцією, 77% респондентів не помітили реформ судової системи, 55% підприємців не задоволені митними процедурами, стільки ж не бачать прогресу з відшкодуванням ПДВ. Лише 17% опитаних помітили незначне спрощення мит-

ного оформлення, 11% відзначили покращення у судовій сфері, і 8% вважають, що торгівля стала простішою.

Наведені вище дані обумовлюють відповідні наслідки: скорочення частки України у світових обсягах інвестицій з кожним роком (в 2013 р. становила вже менш як 2,9%), зниження сукупного обсягу залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України (на 31 грудня 2014 р. він становив 45916,0 млн. дол. США та в розрахунку на одну особу населення складає лише 1072,0 дол.).

За країнами походження найбільшими інвесторами України, на яких припадає майже 83% загального обсягу прямих інвестицій, традиційно є Кіпр, Німеччина, Нідерланди, Російська Федерація, Австрія, Велика Британія, Віргінські острови (Британія), Франція, Швейцарія та Італія, частина з яких є загальновідомими офшорними зонами.

Провівши дане дослідження, можна зробити висновок, що сприятливий інвестиційний клімат повинен стати для України своєрідним «трампліном», який дозволить нам покинути зону «бідності» та «постійного застою» та, хоча б на крок, наблизитися до розвинутих в цьому плані європейських держав. Варто відзначити, що інвестори зацікавлені у вкладенні грошових коштів в економіку України, але через велику кількість стримуючих факторів інвестиційна діяльність не може ефективно розвиватися. Починати необхідно, насамперед, з: стабілізації політичної, економічної ситуації у країні; забезпечення правового захисту інвесторам та бізнесу загалом; ліквідації адміністративного та економічного тиску на бізнес. І саме комплексне використання всіх цих заходів допоможе забезпечити ефективність інвестиційної діяльності України в майбутньому.

Томарович Т. В.
ХІ ДВНЗ «УБС»

ОБ'ЄКТИВНІ ПЕРЕДУМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З КРАЇНАМИ ЄВРОСОЮЗУ

Транскордонне співробітництво – спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними грома-